



**L. Celij Lacta[n]tij Firmiani christiano[rum] eloquentissimi  
de opificio dei vel formatione hominis liber**

**Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus**

**Colone, 1506**

**VD16 L 56**

Contra eos q[ue] sensus falsos esse co[n]tendu[n]t Cap[itu]l[u]m ix

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70248](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70248)

in orbē cōglobatis opus fuit. ut visus in latū spargeret. et q̄ in priori facie adh̄ereret. vt libere possint oia cōtueri. Ergo ineffabilis diuinus puidētie p̄tus fecit duos simillimos orbes. eosq; ita deuinxit ut nō in totū cōuerti. sed moueri tñ ac flecti cū mō possent. Orbes autē ipsos humoris puri ac liquidi plenos eēvoluit. in quoꝝ media pte sc̄ntille luminū cōcluse tencrent. q̄s pupillas nūcupamus. in q̄bꝫ puris ac subtilibꝫ cernēdi sensus ac rō cōtinet. Per eos ligat orbes se sp̄am mens intēdit. ut videat miraq; rōne in vñū miscet et cōtungit ambozim luminū visus

¶ Contra eos q̄ sensus falsos esse cōtendunt ¶ Caplīm. ix

**L**ibet hoc loco illoꝝ rep̄hēdere vanitatē. q̄ dū volūt ostendere sensus falsos eē. multa colligunt in q̄bꝫ oculi fallantur inter q̄ illud etiā qđ furiosis et ebr̄is oia duplicita videant. Quasi vero eiꝝ errori obscura sit cā. Ideo em̄ sit. qđ duo sunt oculi. sed quō id fiat accipe. Ut̄is oculoꝝ intentione animi cōstat. Itaq; qm̄ mens Cyt supra dictū est. oculis tāq; fenestris utif. non tñ hoc ebr̄is aut insanis accidit. sed etiā sanis ac sobr̄is. Nā si aliquā nimis ppl̄ ad moneas. duplex videbit. Certū est em̄ interuallū ac spaciū q̄ acies oculoꝝ coit. Itē si retrosum auoces aim. q̄si ad cogitādū et intentio nē metis relaxes cū acies oculivtriusq; deducis. tūc singulividere id piūt separatim. Si aut̄ rursus intēderes aciemq; direxeris. coit in vñū qcqd duplex videbat. Quid ḡmirū. si mens veneno ac potentia vini dissoluta dirigere senō p̄t ad vidēdū sicut ne pedes qđem ad ambulādū. nervis stupescētibꝫ debiles aut si vis furoris in cerebrū seuiēs. cōcordia disiūgit oculoꝝ. Qđ adeo vez est. ut luscis hominibꝫ si aut̄ insani aut ebr̄i fiat nullo pacto possit accidere ut aliꝫ

qd duplex videat Quare si rō apparet cur illi fallunt. manifestū est  
nō eē falsos sensus. q̄ eut nō fallunt si sunt puri et integri. aut si fallū  
tur mens tñ nō fallit. q̄ illoꝝ nouit errorem.

Ad oculoꝝ fabricā redit et oīm mēbroꝝ hītudinē. s̄ sp̄cali-  
ter que vſq; ad ventrē per cutē apparet Cap. x

**H**ed nos ad dei opa reuertamur. ut iigit oculi munitiores  
eēnt ab iniuria. eos cilioꝝ tegminibꝫ oculuit. vñ oculos  
victos eē Uarroni placet. Nā et ip̄e palpebre q̄bō mobilitas īest  
palpitatio vocabulū tribuit. pilis in ordine stātibꝫ vallate. septum  
oculis decētissimū p̄bēt Quaz mor⁹ assidu⁹ incōphēsibili celerita-  
te currēt. et vidēdi tenorē nō impedit. et reficit obtutū. Acies em̄  
id ē mēbrana illa plucēs. quā siccari et obarescere non op̄z. nisi hu-  
more assiduo terfa puri niteat. obsolecit. Quid ip̄a superilioꝝ fas-  
gia pilis breuibꝫ adornata. Nonne q̄si aggeribꝫ et munimētuꝫ oculis  
ne qd supne incidat. et sp̄em simul p̄stāt Ex q̄ru p̄finio nasus exori-  
ens. et veluti eq̄li porrect⁹ iugo. vtrāq; aciē simul et discernit et munie-  
t Infer⁹ q̄q; genaz nō indecēs tumor in silitudinē collū leniter ex-  
urgēs. ab oī pte oculos efficit tutiores. puismq; ē ab artifice sum-  
mo. vt si q̄s forte vchēmētior ictus extiterit. eminētibꝫ repellaſt Nā  
do q̄s superior vslq; ad mediū solida formata ē. Inferior at carthi-  
lagine adh̄eret mollita. vt ad vslum dīgitoꝝ possit eē tractabil. In  
hāt q̄uis simplici membro trita sunt officia p̄stituta Unū duce-  
di sp̄us Alter⁹ capiēdi odoris Terciū vt p̄ ei⁹ cauernas purgamen-  
ta cerebri defluat Quas ip̄e deus q̄bō mirabile. q̄bō diuina rōe molit⁹ ē  
vt tñ hīat⁹ ip̄e nasci. oīs sp̄ez nō deformaret. qd erat plane sumuꝝ